

Besl. O. nr. 84

Jf. Innst. O. nr. 71 (2001-2002) og Ot.prp. nr. 69 (2001-2002)

År 2002 den 14. juni holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 11. juli 1986 nr. 53 om eksamensrett for og statstilskudd til private høyskoler

I

I lov 11. juli 1986 nr. 53 om eksamensrett for og statstilskudd til private høyskoler gjøres følgende endringer:

Lovens navn endres til *Lov om private høyskoler (privathøyskoleloven)*

Overskriften til Kap. 1 skal lyde:

Kap. 1. *Formål og virkeområde*

§ 1 nytt annet ledd skal lyde:

Loven skal også bidra til å sikre studenter ved slike private høyskoler tilfredsstillende vilkår.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Virkeområde

Loven gjelder for de private høyskoler som *har institusjonsakkreditering*, får statlig tilskudd, eller gir eksamen godkjent etter denne lov.

Overskriften til kap. 2 skal lyde:

Kap. 2. Generelle vilkår for eksamensrett, *institusjonsakkreditering* eller statstilskudd

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Styret fastsetter de reglementer og instruksjoner som skal gjelde på høyskolen og ansetter personale *i faglige stillinger*.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Et flertall av medlemmene skal være *faglig ansatte*. De øvrige ansatte og studentene skal ha minst ett medlem hver. Høyskoleeieren fastsetter fordelingen på gruppene.

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Faglig ansatte*

Faglig ansatte ved høyskolen må ha faglige kvalifikasjoner på samme nivå *som tilsatte i faglige stillinger* ved statlige høyskoler og universiteter.

§ 6 skal lyde:

§ 6. *Studieplaner og eksamen*

Høyskolen må drive sin virksomhet etter *studieplaner godkjent av organ som nevnt i lov om universiteter og høyskoler § 12*.

Høyskolens styre fastsetter eksamensreglement jf. § 3, herunder regler om klage på sensur. Reglementet skal i alt vesentlig svare til ordningen for statlige universitets- og høyskoleeksamener.

§ 7 andre ledd skal lyde:

Den studieforberedende utdanning skal i omfang og nivå i alt vesentlig svare til kravene ved statlige universiteter og høyskoler. Når særlige hensyn taler for det, *kan departementet gjøre unntak fra denne bestemmelse*.

§ 7 tredje ledd oppheves.

§ 8 oppheves.

Overskriften til kap. 3 skal lyde:

Kap. 3. *Godkjennelse og akkreditering*

§ 9 skal lyde:

§ 9. Godkjennelse av eksamener og grader

Organ som nevnt i lov om universiteter og høyskoler § 12 vurderer søknader om godkjennelse av eksamener og grader. Departementet gir forskrift om saksbehandlingen.

Når kravene i kap. 2 er tilfredsstillt og det godtgjøres faglig jevn godhet, *skal en privat høyskoles eksamen eller grad godkjennes som universitets- eller høyskoleeksamen eller -grad fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler. Godkjennelse kan gis også om deler av utdanningen er fra en annen institusjon.*

Andre eksamener og grader kan godkjennes når de er faglig på nivå med dem som er fastsatt med hjemmel i loven nevnt i andre ledd.

Organ som nevnt i første ledd gir godkjenning for eksamener, mens Kongen gir godkjenning for grader etter denne bestemmelse.

For høyskole som får godkjent eksamen etter andre eller tredje ledd, kan Kongen bestemme at lov om universiteter og høyskoler § 42b og kap. 10a, helt eller delvis skal gjelde tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om oppnevning av sensorer.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Tittel

Eksamen eller grad godkjent etter § 9 andre ledd gir rett til å bruke tilsvarende tittel.

For eksamen eller grad godkjent etter § 9 tredje ledd kan Kongen gi rett til annen tittel.

Den som forsettlig eller uaktsomt bruker tittel uten slik rett, alene eller som del av en tittel, straffes med bøter.

Ny § 10a skal lyde:

§ 10a. Akkreditering av institusjoner

Private høyskoler kan søke organ som nevnt i lov om universiteter og høyskoler § 12 om akkreditering av institusjonen.

Kongen kan gi høyskoler som blir akkreditert etter første ledd, rett til å bruke betegnelsen akkreditert høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet.

Høyskoler som blir akkreditert etter første ledd skal ha tilfredsstillende interne systemer for kvalitetssikring. Studentevalueringer skal inngå i systemene for kvalitetssikring. Departementet kan fastsette forskrift.

Departementet fastsetter forskrift om saksbehandling og klageadgang, vilkår for akkreditering etter første ledd og fastsetting av standarder som skal legges til grunn for akkrediteringen.

Ny § 10b skal lyde:

§ 10b. Faglige fullmakter for akkrediterte institusjoner - fag, emner og emnegrupper. Rammepplan. Studieplan.

Private høyskoler som blir akkreditert som universitet, vitenskapelig høyskole eller akkreditert høyskole med hjemmel i § 10a, bestemmer selv hvilke fag, emner og emnegrupper institusjonen kan tilby, og som skal inngå i grunnlaget for lavere grad eller yrkesutdanning fastsatt med hjemmel i § 9. Innenfor de fagområder der de kan tildele doktorgrad, bestemmer de selv hvilke fag, emner og emnegrupper som institusjonen kan tilby, og som skal inngå i grunnlaget for øvrige grader eller yrkesutdanninger fastsatt med hjemmel i § 9. For fagområder der de ikke kan tildele doktorgrad, fastsetter departementet slike bestemmelser.

For private høyskoler som blir akkreditert høyskole jf. § 10a, kan fullmaktene etter første ledd avgrenses til lavere grads nivå innenfor de fagområder de er akkreditert for å tilby. Organ som nevnt i § 10a første ledd avgjør hvilke fullmakter den enkelte institusjon skal få.

Private høyskoler som blir akkreditert etter § 10a, kan få fullmakter etter §§ 48 og 49 i lov om universiteter og høyskoler. Departementet kan fastsette forskrift.

Departementet kan fastsette at bestemte emner inntil 20 studiepoeng skal inngå i en grad.

Departementet kan fastsette forskrift om krav til høyere grad og om omfang av selvstendig arbeid i høyere grad.

Departementet kan fastsette nasjonale rammeplaner for enkelte utdanninger.

Styret fastsetter studieplan for det faglige innholdet i studiene, herunder bestemmelser om obligatoriske kurs, praksis og lignende og om vurderingsformer.

Myndighet gitt etter første ledd kan trekkes tilbake av departementet dersom institusjonene ikke har tilfredsstillende systemer for kvalitetssikring, jf. § 10a tredje ledd og lov om universiteter og høyskoler § 13 nr. 1.

Ny § 10c skal lyde:

§ 10c. Rett til bruk av institusjonsbetegnelse

Med unntak av institusjoner som omfattes av lov om universiteter og høyskoler § 1, kan bare institusjon som har fått godkjenning som vitenskapelig høyskole eller universitet etter § 10a benytte slik betegnelse. Betegnelsen akkreditert høyskole kan bare benyttes av institusjon som har fått godkjenning etter § 10a.

Kongen kan, ved forskrift eller enkeltvedtak, forby bruk av institusjonsbetegnelse eller navn som uriktig gir inntrykk av å ha slik godkjenning, eller som er egnet til å forveksles med en betegnelse nevnt i første ledd.

Departementet kan etter søknad gi dispensasjon for etablerte sammensatte betegnelser som ikke er egnet til å forveksles med betegnelsene nevnt i første ledd.

Den som i strid med første og andre ledd forsettlig eller uaktsomt bruker en vernet institusjonsbetegnelse, straffes med bøter.

Nytt kapittel 3A skal lyde:

Kap. 3A Studentenes rettigheter og plikter

§ 10d. Fritak for eksamen eller prøve

Fritak for eksamen eller prøve skal gis når det godtgjøres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved statlig universitet eller høyskole, eller ved privat høyskole når eksamen er godkjent etter § 9, eller gitt i medhold av institusjonsakkreditering jf. §§ 10a og 10b.

§ 10e. Annullering av eksamen eller prøve

Styret selv kan annullere eksamen eller prøve, eller godkjenning av kurs, hvis studenten

- a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve eller til å delta i vedkommende kurs, eller
- b) har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelse av, eller forut for endelig sensur av vedkommende eksamen eller prøve eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.

Styret selv kan annullere fritak for eksamen eller prøve, jf. § 10d, hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.

Vedtak om annullering etter første eller andre ledd kan påklages til klagenemnd, jf. § 14a.

Adgang til annullering foreldes ikke.

Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelle vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert høyskolen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert i rett tid, kan høyskolen kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdsloven kap. 13.

Hvis vitnemålet kan danne grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving, skal høyskolen gi melding om annullering til vedkommende myndighet.

§ 10f. Studentenes læringsmiljø

Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Høyskolens ledelse skal, i samarbeid med studentsamskipnaden, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet. Dersom høyskolen ikke er knyttet til en studentsamskipnad, har styret ansvar som nevnt i andre punktum alene.

§ 10g. Studentorgan

Studentene ved høyskolen kan opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og fremme studentenes synspunkter overfor høyskolens styre og/eller råd.

Høyskolen skal legge forholdene til rette slik at studentorganet kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte.

Studentorganet skal høres i alle saker som angår studentene.

§ 10h. Studenters taushetsplikt

En student som i studiesammenheng får kjennskap til noens personlige forhold, har taushetsplikt etter de regler som gjelder for yrkesutøvere på vedkommende livsområde. Høyskolen skal utarbeide taushetsplikterklæring som må underskrives av de studenter dette er aktuelt for.

§ 10i. Bortvisning. Utestenging

En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved høyskolen ellers, kan etter vedtak av styret bortvises fra nærmere bestemte områder ved høyskolen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret utestenge ham eller henne fra studiet inntil ett år.

En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studentene har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmende opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret utestenges fra studiet inntil 3 år. Høyskolen skal informere Sosial- og helsedirektoratet om utestenging etter dette alternativ når det gjelder studenter som følger utdanninger som kan utløse rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 første ledd.

En student som har opptrådt slik som beskrevet i § 10e første ledd, litra a eller b, kan etter vedtak av styret utestenges fra høyskolen og fratras retten til å gå opp til eksamen i inntil ett år.

Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes av styret selv med minst to tredelers flertall.

Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestengning er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene ved dette dekkes av høyskolen.

§ 10j. Utestenging fra klinisk undervisning eller praksisopplæring grunnet straffbare forhold

I studier der studenter kommer i kontakt med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, kan det kreves at studentene legger fram politiattest ved opptak til studiet.

Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep, grove voldsforbrytelser eller straffbare forhold vedrørende besittelse av og bruk eller omsetning av narkotiske stoffer eller medikamenter. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer yrkesutøving, gjelder disse tilsvarende for studenter som deltar i praksisopplæring eller klinisk undervisning.

Den som er dømt for forhold som innebærer at hun eller han må anses som uskikket til å delta i arbeid med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning hvor slik deltakelse må anses som uforsvarlig på grunn av den kontakt studenten får med disse i denne forbindelse.

Den som er siktet eller tiltalt for straffbare forhold som omtalt i andre ledd, jf. niende ledd, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning til rettskraftig dom foreligger eller saken er henlagt, hvis dette er nødvendig av hensyn til sikkerhet eller behandlingsmiljø for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten vil komme i kontakt med i denne forbindelse.

En nasjonal nemnd oppnevnt av departementet avgjør, etter uttalelse fra styret, om studenten skal nektes retten til å delta i klinisk undervisning eller praksisopplæring.

Forvaltningsloven § 42 gjelder tilsvarende. Nemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal oppfylle kravene til lagdommer, og to av medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra studentenes organisasjoner.

Departementet er klageinstans for nemndas vedtak.

§ 10i femte ledd gjelder tilsvarende.

Kongen gir forskrifter om hvilke studier som skal omfattes av første ledd, om hvilke straffbare forhold som kan føre til utestenging, og om saksbehandlingen.

§ 11 annet og tredje ledd oppheves.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Forvaltningsloven

Bestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven 10. februar 1967 §§ 13 til 13e gjelder ved behandling av saker etter denne lov.

Ågot Valle
president

Avgjørelse om opptak av studenter, bortvisning og utestengning etter § 10i, fritak for eksamen eller prøve etter § 10d og annullering av eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs etter § 10e regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det samme gjelder avgjørelse i sak om klage over formelle feil ved eksamen.

Ny § 14a skal lyde:

§ 14a. Klagenemnd

Høyskolen skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak som nevnt i § 14, og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for studentene.

Klagenemnda skal ha 3 eller 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være tilsatt ved institusjonen. Minst ett av medlemmene skal være student.

Høyskolens eier eller medlem av høyskolens styre kan ikke være medlem av klagenemnda.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Sigvald Oppebøen Hansen
sekretær